Lokale veiligheidsagenda 2023

Gemeente Bergen op Zoom

Inhoudsopgave

1 Inleiding **3**

2 Criminaliteit **4**

2.1 Georganiseerde criminaliteit en weerbaarheid 4
2.2 Cybercrime 5
2.3 Mensenhandel 5

3 Zorg & Veiligheid **6**

3.1 Jeugdoverlast en -criminaliteit 6
3.2 Geweld in afhankelijkheidsrelaties 6
3.3 Onbegrepen gedrag en zorgmijders 7
3.4 Overige taken Zorg- en Veiligheid 7

4 Veilige buurt **9**

5 Risico's en omgeving **10**

5.1 Veiligheidsrisico's 10
5.2 Evenementen 10
5.3 Horeca 11

6 Wat willen we doen? **12**

CONCEPT

1 Inleiding

De zorg voor veiligheid is een belangrijke taak voor de gemeente. Het is van groot belang dat inwoners, bezoekers en ondernemers zich veilig en op hun gemak voelen in onze mooie gemeente.

Met alle gemeente in het district ‘De Markiezaten’ is het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 (IVP) opgesteld. Deze lokale veiligheidsagenda is een uitwerking hoe wij in 2023 in onze gemeente uitvoering geven aan het districtelijke IVP.

In de volgende hoofdstukken gaan we in op alle veiligheidsthema die in het IVP besproken worden. Vanwege de lokale problematiek ligt in onze gemeente in 2023 extra nadruk op de volgende onderwerpen:

- Ondermijning: gezamenlijke aanpak op signalen en integrale controles;
- Personen met onbegrepen gedrag;
- Aanpak jeugdoverlast en preventie ter voorkoming van crimineel gedrag;
- Wijkaanpak: Specifieke problematiek met de focus op enkele wijken;
- Evenementen en horeca.

Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken beschrijven we wat we per veiligheidsthema dit jaar gaan doen. Hierbij merken wij op dat we bij het opstellen van deze agenda zijn uitgegaan van de huidige beschikbare capaciteit. Indien deze capaciteit als gevolg van de motie "Bergen moet veiliger” wordt de agenda uitgebreid en worden onze veiligheidsaanpakken geïntensiveerd. In het laatste hoofdstuk beschrijven wij welke werkzaamheden we met de huidige capaciteit niet kunnen uitvoeren, maar we gaan oppakken als er extra capaciteit beschikbaar is.

CONCEPT

2 Criminaliteit

Dit thema omvat verschillende soorten criminaliteit en daarmee samenhangende activiteiten. Criminelen maken gebruik van de bovenwereld en hebben die ook nodig: innesteling in woonwijken en in legale sectoren. Hun financiële vermogens en toegang tot zware geweldsmiddelen stelt ze in staat invloed te verwerven in maatschappelijke sectoren en ongewenste sociale druk uit te oefenen op de samenleving.

2.1 Georganiseerde criminaliteit en weerbaarheid

Georganiseerde criminaliteit is een samenwerking van twee of meer personen die is opgezet met het oog op het plegen van illegale activiteiten en ernstige misdaden. Met als doel macht en geldelijk gewin. Dergelijke samenwerkingsverbanden houden zich bezig met diverse soorten van misdrijven. Een voorname bron van inkomsten is de levering van goederen en diensten die illegaal zijn. Georganiseerde criminaliteit leidt steeds vaker tot ondermijning: de verwevenheid van de onder- en bovenwereld heeft een corrumperend effect op de samenleving en tast de rechtsorde aan. Bestuurlijke weerbaarheid kan omschreven worden als de mate waarin het lokaal bestuur in staat is de ondermijnende effecten van georganiseerde criminaliteit tegen te gaan, zowel preventief als reactief. Naast bestuurlijke weerbaarheid is ook maatschappelijke weerbaarheid belangrijk. Ook inwoners en ondernemers kunnen onder druk worden gezet om criminele activiteiten te faciliteren.

Wat gaan we doen?

- Wij geven uitvoering aan het actieplan Radix 2022/2023. Dat betekent voor 2023 onder andere:
    - 2 integrale controles op garageboxen, Q2 en Q4.
    - 5 integrale controles op de automotivebranche, het hele jaar door.
    - 1 integrale controle op de Theodorushaven (containerterminal)
    - 1 training weerbaarheid/integriteit in relatie tot ondermijning voor het Bergse bestuur, in Q3 of Q4.
    - Wij gaan op grond van het RIEC-handhavingsknelpunt Theehuizen met onze partners deze kwetsbare branche tegen het licht houden en waar nodig in actie komen. Deze analyse start in Q1.
- Wij nemen deel aan de casus-overleggen in het Lokaal informatieplein (LIP) en het Districtelijk Informatieplein (DIP). In deze overleggen stemmen we de integrale analyse en aanpak af van ondermijningscasussen die in Bergen op Zoom spelen.
- We draaien onder het convenant van de Taskforce-RIEC diverse RIEC-casussen, waarin de grootschalige ondermijningscasussen integraal worden aangepakt.
- Wij geven uitvoering aan onze huidige beleidsregel Bibob. Met het huidige beleid worden naar verwachting ongeveer 40 – 50 Aanvragen getoetst.
- We actualiseren onze beleidsregel Bibob in lijn met de Brabantse norm Weerbaarheid in Q1 of Q2. De actualisatie van beleid zorgt voor een verruiming van het aantal aanvragen die getoetst moeten worden. Er wordt bekeken wat de nieuwe beleidsregels Bibob betekent voor de werklast. Met de huidige capaciteit is het niet mogelijk meer toetsen uit te voeren.
- Wij geven uitvoering aan onze beleidsregel Damoclesbeleid, zodat we panden sluiten die gebruikt worden voor de vervaardiging van drugs, of de

CONCEPT

voorbereiding daarvan. In de periode 2019 – 2022 zijn er gemiddeld 12 locaties per jaar gesloten.
- Dit jaar begint in Q1 een afstudeerstudent die onderzoek gaat doen naar de volgende vraag: “Op welke wijze kan de gemeente Bergen op Zoom, met zowel collega’s als samenwerkingspartners, de subjectieve en objectieve veiligheid met betrekking tot ondermijning in de wijk Oost optimaliseren?”

2.2 Cybercrime

Cybercrime zijn misdaden die gepleegd worden met een ICT-middel, dus een computer, smartphone, smartwatch of tablet, gericht op een ander ICT-middel. Dus met een computer een virus verspreiden op andere computers is cybercrime.

Wat gaan we doen?

- We bieden preventietrainingen aan tegen Cybercrime, in samenwerking met onze buurgemeenten van het district de Markiezaten.

2.3 Mensenhandel

Wij verstaan onder mensenhandel: het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon, met gebruik van dwang (in brede zin) en met het doel die persoon uit te buiten. In de strijd tegen mensenhandel, spelen gemeenten een belangrijke rol. Zij hebben een verantwoordelijkheid op het gebied van preventie, signalering, handhaving en hulpverlening, maar ook voor het opwerpen van barrières.

Wat gaan we doen?

- Implementatie en uitvoering van het Beleidsplan Mensenhandel 2022-2025
- We leveren een financiële bijdrage voor de inzet van een districtelijke coördinator Mensenhandel.
- Wij sluiten zoveel als mogelijk is aan bij casus-overleggen en de Persoonsgerichte Aanpak.

CONCEPT

3 Zorg & Veiligheid

Het thema zorg & veiligheid is een veelomvattend thema waar veel verschillende maatschappelijke onderwerpen onder vallen, zoals personen met onbegrepen gedrag, huiselijk geweld en (jeugd)overlast. Al deze onderwerpen hebben met elkaar gemeen dat ze niet alleen vanuit het veiligheidsdomein en met repressie zijn op te lossen. In de samenwerking worden zorg en veiligheid met elkaar verbonden om tot integrale oplossingen te komen. Lange termijnoplossingen zijn integraal en zitten in de preventieve sfeer. Er is aandacht voor de achterliggende oorzaak met als doel om vicieuze cirkels te doorbreken en herhaling te voorkomen.

3.1 Jeugdoverlast en -criminaliteit

Jeugd en veiligheid is een ‘klassiek’ veiligheidsthema. Recent nog bleek uit landelijk onderzoek dat onze gemeente hoog scoort als het gaat over risicofactoren die de kans vergroten dat jongeren in de drugscriminaliteit verzeild raken. We merken ook op diverse locaties structurele overlast van jongeren, waar wij moeten inzetten op het aanpakken van jeugdgroepen. Niet alleen de samenwerking met de partners uit het sociale domein is nodig, maar ook de afstemming met de politie, het Openbaar Ministerie en de Taskforce-RIEC is noodzakelijk. Dit vraagt om extra capaciteit voor zowel het analyseren, het opstellen van persoonsgerichte aanpakken en groepsaanpakken, het sturen op een effectieve en integrale aanpak daarvan als voor het ontwikkelen van kaders en juridisch instrumentatrium (denk aan privacy- en samenwerkingsconvenanten, systemen, beleidsregels).

Wat gaan we doen?

- Het opzetten van een integrale aanpak met het ontwikkelen van kaders en juridisch instrumentarium (denk aan privacy- en samenwerkingsconvenanten, systemen, beleidsregels).
- Het integraal monitoren en interveniëren van jeugdgroepen en jeugdoverlast.
- We pakken casuïstiek integraal aan met partners als Zorg- en Veiligheidshuis de Markiezaten, school, politie, jeugdzorg, reclassering en OM. Hierbij benut iedere partner zijn eigen bevoegdheden en instrumenten.
- Preventieactiviteiten in samenwerking met HALT.

3.2 Geweld in afhankelijkheidsrelaties

Geweld in afhankelijkheidsrelaties is breed gedefinieerd: het gaat om verschillende vormen van geweld waarbij het slachtoffer – om welke reden dan ook – afhankelijk is van de geweldpleger en over onvoldoende mogelijkheden beschikt om de ongelijke machtssituatie te doorbreken. Hierbij moet gedacht worden aan (ex) partnergeweld, geweld tegen ouders, kindermishandeling, ouderenmishandeling of eer gerelateerd geweld. Het gaat hierbij om lichamelijke, seksuele en psychische vormen van geweld.

Wat gaan we doen?

- Regionaal is een nieuw beleidskader GIA opgesteld en deze wordt integraal uitgevoerd. We sluiten lokaal aan op de regionale aanpak met extra aandacht voor het monitoren van de ontwikkelingen (werkvoorraad) bij Veilig Thuis.

CONCEPT

- We dragen bij aan een effectieve(re) inzet van een huisverbod en hebben daarbij aandacht voor de drie mogelijke routes (via politie, via Veilig Thuis of via de zgn. geplande route). Indien nodig worden de huisverboden verlengd.

3.3 Onbegrepen gedrag en zorgmijders

In lijn met de landelijke stijging zien wij ook in de gemeente Bergen op Zoom een jaarlijkse stijging van inwoners met onbegrepen gedrag die in beeld komen bij de nooddiensten en ketenpartners waarbij naast onbegrepen gedrag er sprake is van veiligheidsrisico's (voor de persoon zelf/ de omgeving/ de maatschappij). Onbegrepen gedrag heeft vele verschijningsvormen, oorzaken en achtergronden. Vaak is er sprake van meerdere en complexe problemen in verschillende leefgebieden tegelijk, Het gaat om mensen die de grip op hun leven (dreigen te) verliezen of verloren hebben, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen. De redenen dat dit gebeurt, kunnen heel divers zijn.

Wat gaan we doen?

- Samen met de regio realiseren we een kenniswerkplaats gericht op onbegrepen gedrag. Binnen deze kenniswerkplaats gaan we met alle betrokken partners onze aanpak waar nodig verstevigen en/of uitbreiden.
- We gaan een project starten gericht op de mensen met onbegrepen gedrag die tussen wal en schip vallen en hierdoor dak en thuisloos zijn met als doel te komen tot een passend en sluitend aanbod waarbij we zo preventief mogelijk acteren.
- We monitoren wekelijks de meldingen van onbegrepen gedrag in het Zorg- en Veiligheidshuis.
- Eind Q1 wordt er in verband met een ontbrekend zorgaanbod een Domusvoorziening geopend. Deze voorziening richt zich op dak- en thuisloze mensen die nergens anders terecht kunnen. Zij hebben vaak een verslaving en psychische problemen.
- Vanaf maart 2023 maken wij gebruik van de subsidieaanvraag bij ZONMW voor de Wijk GGZ/Wijk GGD.
- Indien nodig kan er worden ingezet op verplichte zorg (WVGGZ).

3.4 Overige taken Zorg- en Veiligheid

- We stellen beleid op gericht op woonoverlast en implementeren dit beleid
- De zogenaamde BIJ-meldingen (kortweg: melding van (tijdelijke) terugkeer uit detentie) handelen we af samen met het Zorg- en Veiligheidshuis. Waar nodig zorgen wij voor een integrale afstemming met als doel om zorg te organiseren en in te zetten op mogelijke veiligheidsrisico's
- De coördinatie voor nazorg van ex-gedetineerden hebben we gepositioneerd in het Zorg- en Veiligheidshuis. Wij zetten zo nodig het Fasehuis voor ex-gedetineerden in en plegen inzet om maatschappelijke onrust als gevolg van terugkeer uit detentie, te voorkomen.
- We pakken casuïstiek op waarbij sprake is van veiligheidsrisico's gericht op de openbare orde en maatschappelijke onrust integraal aan met partners als Zorg- en Veiligheidshuis de Markiezaten, politie, zorgaanbieders, reclassering en OM.
- Samen met de gemeenten in de regio, het Zorg- en Veiligheidshuis de Markiezaten, OM en GGZWNB implementeren we de levensloopfunctie in onze regio. Hiermee voegen we een ketensamenwerking toe binnen het ZVH

CONCEPT

toe die zich richt op de inwoners die naast een complexe problematiek ook zorgen voor een hoog veiligheidsrisico. Dit is een onderdeel van de ketenveldnorm. De ketelveldnorm is de samenwerking in regionale netwerkvormen voor betere ondersteuning en zorg aan mensen met een psychische stoornis en/of een verslaving en/of een verstandelijke beperking én een hoog veiligheidsrisico

CONCEPT

4 Veilige buurt

Onze inwoners moeten zich zo goed mogelijk voelen in hun buurt; hun alledaagse woon- en leefomgeving. Dat willen zeggen: onbedreigd, niet geïntimideerd en niet gehinderd door overlast van de omgeving: veilig dus! Verschijnselen die daar haaks op staan worden aangepakt. Dit is ook een thema waaronder verscheidene maatschappelijke onderwerpen vallen, zoals maatschappelijke onrust, high impact crimes en (woon)overlast. Om dit te bereiken zetten we in op een wijkgerichte aanpak.
Om te zorgen voor een veilige buurt werken wij samen met belangrijke maatschappelijke partners, zoals politie, Stadlander en WijZijn Traverse.

Wat gaan we doen?

- We zetten onze veiligheidsmarinier in op locaties waar er sprake is van urgentie en complexe veiligheidsproblematiek waarbij integraal dient te worden samengewerkt. Dit kan zowel thematisch als wijkgericht. In Gageldonk en Warande wordt voortgang gegeven aan de eerder ingezette wijkgerichte aanpak.
- Wij blijven onze buurtpreventieteams financiële en administratieve ondersteuning geven en organiseren elk kwartaal een coördinatoren-overleg. Daarnaast gaan we kijken hoe de buurtpreventieteams beter kunnen laten aansluiten bij de behoefte van onze inwoners en ontwikkelingen in de samenleving (Buurtpreventie 2.0).
- Wij geven uitvoering aan gemeentelijke cameratoezicht op grond van artikel 2:78 Apv conform het beleidskader Cameratoezicht 2022. Momenteel vindt er op de volgende locaties cameratoezicht plaats:
    - De binnenstad van Bergen op Zoom
    - De Boulevard
    - Het Zonneplein
- In 2022 hebben we een eerste veiligheidsanalyse van de Boulevard gemaakt. Deze wordt op dit moment nader uitgewerkt. Hieruit komt naar voren of er wel of geen concrete aanpak moet komen.

CONCEPT

5 Risico’s en omgeving

De kwaliteit van de fysieke leefomgeving is een leidend beginsel binnen de Omgevingswet. Die wet ziet veiligheid en gezondheid als het fundament van de fysieke leefomgeving. Het gaat over de vraag hoe we de beperkte ruimte veilig kunnen benutten en de risico’s die inwoners lopen door allerlei activiteiten in hun omgeving zoveel mogelijk kunnen beperken.

5.1 Veiligheidsrisico’s

De gezondheid en veiligheid van mens en natuur staan centraal. Een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag en beschermt tegen negatieve invloeden, zoals veiligheidsrisico’s. Het draait in beginsel om de bescherming tegen leed door ongevallen of incidenten van een niet-menselijke oorsprong.

Wat gaan we doen?

- We leveren een bijdrage aan de doorontwikkeling van Bevolkingszorg en de nieuwe inrichting van de gemeentelijke crisisbeheersing.
- We dragen zorg voor een adequaat programma voor het opleiden, trainen en oefenen (plan OTO) van onze gemeentelijke (nieuwe) crisisorganisatie. Dat plan voeren we natuurlijk ook uit. Daarnaast vullen wij vrijkomende functies in ons ambtelijke crisisteam weer aan met vakbekwame collega's.
- We organiseren een bestuurlijke crisisoefening voor alle bestuurders.
- We nemen deel aan de districtelijke piketpool voor de Officier van Dienst Bevolkingszorg.
- We hebben inzet wanneer er sprake is van incidenten, rampen of een crisis in onze gemeente met de lokale AOV-piketpool.
- We dragen zorg voor een integrale voorbereiding van de jaarwisseling, Dit mondt uit in een draaiboek jaarwisseling 2023/2024.
- We onderhouden de 'risicokaart conventionele explosieven' (inclusief historisch vooronderzoek).
- We onderzoeken in Q2 de mogelijkheden voor een eventuele “ploflocatie” voor het vernietigen van conventionele explosieven.
- We nemen actief deel aan de kopgroep ‘externe veiligheid op het spoor’ en monitoren de ontwikkelingen met betrekking tot de kerncentrale Doel.
- We onderhouden de relaties met onze externe partners zoals, BRZO-bedrijven, Waterschappen en Prorail.
- We bieden ondersteuning aan de interne organisatie ten behoeve van crisissituaties, zoals de opvang van vluchtelingen en de coronacrisis.
- We maken een ‘inwerkprogramma veiligheid’ voor de nieuwe burgemeester.

5.2 Evenementen

Bergen op Zoom ligt strategisch en profileert zich vanwege haar oude binnenstad, cultuurhistorische vestingen en vele evenementen als verbindende duurzame Beleefstad aan de Delta.

Wat gaan we doen?

We verlenen per jaar ongeveer 250 evenementenvergunningen. Momenteel is een nieuw evenementenbeleid in ontwikkeling. Dit moet ook gaan zorgen voor een

CONCEPT

verdere professionalisering van het evenementenproces in Bergen op Zoom. Dit leidt tot de volgende inzet in 2023:

- Beter informeren en faciliteren van inwoners en organisatoren.
- Digitale ontsluiting van informatie van het evenementenproces.
- Digitalisering van het vergunningenproces.
- Vaststellen van evenementenlocaties die veilige evenementen faciliteren.

5.3 Horeca

Met rond de 300 ondernemingen die een vorm van horeca exploiteren heeft Bergen op Zoom in verhouding met andere gemeenten veel horeca. Wij gaan in 2023 de banden met de horecaondernemers weer aansterken.

Wat gaan we doen?

- Aanstellen van vast aanspreekpunt voor alle horecaondernemers;
- Periodiek overleggen met de horecaondernemers over vergunningen, beleidsontwikkelingen en opgevangen signalen met betrekking tot ondermijning;
- Handhaving van de regelgeving in de Alcoholwet en de APV.

CONCEPT

6 Wat willen we doen?

De werkzaamheden die in de vorige hoofdstukken genoemd zijn pakken wij op binnen de huidige capaciteit. De Veiligheidsstrategie beschrijft dat er op dit moment niet de capaciteit is om alle taken uit te voeren die nodig zijn. Dit hoofdstuk beschrijft de werkzaamheden waarvan wij het belangrijk vinden dat ze worden opgepakt, maar op dit moment door de beperkte capaciteit niet mogelijk is. Met meer capaciteit kunnen wij bijvoorbeeld in 2023 de volgende werkzaamheden uitvoeren:

- Uitvoering geven aan het vernieuwde beleidsregels Wet Bibob om ervoor de zorgen dat de gemeente geen verbintenis (in de vorm van een vergunning, vastgoedtransactie of een subsidie) aangaat met malafide personen of organisaties, of te wel het “ruimer” doen van Bibob-toetsen.
- Betrokken worden bij de aanpak van ondermijning in de haven met het opstellen en uitvoeren van een plan van aanpak ondermijning havengebied.
- Een groepsaanpak voor criminele jongeren ontwikkelen en uitvoeren.
- Opstellen van en regie op de Top X aanpak overlastgevende families.
- Vaak werken met en in alle wijken, zodat we toegankelijk en aanspreekbaar zijn voor alle inwoners. Per wijk kan er een wijkveiligheidsplan worden opgesteld.
- Met partners, waaronder de ondernemers, werken aan een Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan.
- Betere dienstverlening in het kader van evenementen- en horecavergunningen.
- Sneller acteren bij (dreigende) incidenten en situaties van (mogelijke) maatschappelijke onrust.
- Bijdragen aan en regie voeren op persoonsgerichte aanpakken.
- Voldoen aan wettelijke taken op het gebied van zorg & veiligheid.

CONCEPT